

ชื่อผลงาน ร่วมแรง ร่วมพลัง ...สู้..ฝันที่เป็นจริง

ชื่อเจ้าของผลงาน นางสุริพร คำดี พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

หน่วยงาน คลินิกหมอครอบครัวศูนย์สุขภาพชุมชนโรงพยาบาลกระบี่

เป้าหมาย

ประเมินและวางแผนการดูแลช่วยเหลือให้กับผู้ป่วยติดเตียง ครอบครัวและญาติที่อยู่ที่บ้าน ตลอดจนประสานกับชุมชนหรือผู้เชี่ยวชาญจากทีมสหสาขาวิชาชีพต่างๆ เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัวสามารถดูแลตนเองได้และกลับมาอยู่ในสภาพที่ปกติได้มากที่สุด

รูปแบบผลงาน เรื่องเล่าเร้าพลัง

สรุปเรื่องเล่า

“ ผมฝันว่า ผมเดินได้” เป็นคำพูดของน้องพีท เด็กหนุ่มวัย 16 ปี ที่ประสบอุบัติเหตุกลายเป็นคนป่วยติดเตียง พร้อมสายระโยงระยางค์ข้างกาย

ย้อนไปเมื่อปลายกันยายน 2558 น้องพีท ลูกชายคนเล็กของครอบครัวเกิดอุบัติเหตุรถมอเตอร์ไซด์ชนกับเสาไฟฟ้า มีกระดูกหักบริเวณกราม โหนกแก้ม คอ กระดูกสันหลัง เส้นประสาทถูกทำลาย ปอดทะลุ ต้องนอนพักรักษาตัวอยู่ใน

โรงพยาบาลนาน 2 เดือน กลับบ้านไปในสภาพที่ต้องนอนบนเตียงตลอดเวลา พร้อมกับความกังวลและสภาพจิตใจที่ย่ำแย่ของคนในครอบครัว ว่าต่อไปนี้จะทำอย่างไรดีกับชีวิตของน้องพีทในขณะกลับไปอยู่ที่บ้าน

ภายในห้องสี่เหลี่ยมชั้นล่างของบ้าน มีหนุ่มน้อยที่นอนอยู่บนเตียง หันศรีษะไปมาได้ ยกแขน 2 ข้างได้บ้าง ขา 2 ข้างอ่อนแรง ไม่สามารถพลิกตะแคงตัวเองได้ มีท่อเจาะคอให้อาหารทางสายยาง คาสายสวนปัสสาวะ มีเกร็งแขน ขาเป็นพักๆ พูดคุยด้วยพอร์รูเรื่อง ตอบคำถามแต่ครั้งยังช้า เวลาพูดจะค่อยๆยกนิ้วขึ้นมาอุดท่อเจาะคอ และส่งเสียงที่แหบๆออกมา ข้างเตียงก็เห็นพ่อยืนกำมือลูกชายอยู่ด้วยใบหน้าที่อ่อนล้า “อยากให้ช่วยอะไรบ้างมั๊ย” เป็นคำถามจากทีม น้องพีทมองหน้าพวกเราด้วยแววตาที่มีความหวังพร้อมกับยกนิ้วชี้อุดรูท่อเจาะคอ แล้วเล่าว่า “พีทครับ ผมฝันว่าผมเดินได้ แล้วผมจะเดินได้มั๊ยครับ” ฉันได้เห็นใบหน้าของผู้เป็นแม่ที่ยืนอยู่ตรงข้าม มีน้ำตาไหลออกมาอาบ 2 ข้างแก้ม “ถ้าเรามาช่วยมือกัน ฝันคงเป็นจริงได้” ฉันเอ่ยออกมา

ทางทีมสหวิชาชีพซึ่งประกอบด้วย แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว พยาบาลประจำชุมชน นักกายภาพบำบัด นักโภชนาการ นักการแพทย์แผนไทย ได้ร่วมกันวางแผนการดูแลกับครอบครัวและหมุนเวียนลงไปเยี่ยมบ้านพร้อมกับทีมเทศบาลและชุมชน โดยคุณพ่อจะคอยกระตุ้นและดูแลให้น้องพีทฝึกหนีบผ้าโดยใช้ไม้หนีบผ้าตามที่ได้รับการแนะนำจากนักกายภาพบำบัดเพื่อกระตุ้นการทำงานของกล้ามเนื้อเล็ก ยกแขนขา

ขึ้นลง ทำในขณะนั่งบนเก้าอี้จน กล้ามเนื้อขาเริ่มกำลังพร้อมที่จะฝึกยืน ทีมเยี่ยมบ้านและสหวิชาชีพได้ลงเยี่ยม ติดตามอาการเป็นระยะ พุดคุยให้กำลังใจกับครอบครัวเพื่อช่วยบรรเทาทุกข์ในด้านความเครียดของพ่อและแม่ กระทั่งในเดือนธันวาคม 2558 น้องพีทสามารถลุกนั่งเองได้ เดินได้โดยใช้ walker จึงได้ประสานกับสโมสรโรตารีเพื่อขอ Rollator walker เป็นที่หัดเดินกึ่งรถเข็น ไว้สำหรับหัดเดินในบ้าน

ก.พ.59 “อยากพูดได้” เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่น้องพีทต้องการ แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวที่เป็นส่วนหนึ่งในการดูแลครอบครัวนี้ได้ปรึกษากับทางทีมแพทย์เฉพาะทางหู คอ จมูกของโรงพยาบาลกระบี่ โดยการส่งภาพถ่าย และประวัติไปให้ดูและนัดวันให้พบแพทย์ที่คลินิกหูคอจมูกโดยผ่านช่องทางด่วนสามารถเข้าพบแพทย์ได้เลย เมื่อได้รับการตรวจรักษา แพทย์จึงพิจารณาเอาท่อเจาะคอออกได้ ครอบครัวก็กลับมาดูแลแผลเจาะคอ จนปิดสนิทในที่สุดน้องพีทสามารถพูดได้เหมือนปกติ เป็นที่ยินดีและปลอบปล้ำของครอบครัวเป็นอย่างมาก

พ.ค.59 น้องพีทยังคงฝึกเดินอยู่ตลอด เวลาเดินก็เอาสายสวนปัสสาวะผูกติดกับWalker ไม่สะดวกในการเคลื่อนไหว ที่สำคัญคือไม่อยากให้เพื่อนๆมาเยี่ยมที่บ้าน และไม่อยากออกไปพบกับเพื่อนๆนอกบ้าน “ไม่ใส่สายสวนได้มั๊ยครับ” คำขอของน้องพีท ทีมจึงได้ประสานกับแพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู และพยาบาลฟื้นฟูเพื่อประเมินการทำ CISE (การฝึกการสวนปัสสาวะด้วยตนเอง)ซึ่งน้องพีทต้องเข้าไปฝึกในโรงพยาบาล มีผู้เป็นพ่อที่คอยพาไปและเรียนรู้ด้วยตลอด ในระยะแรกๆสวนด้วยตัวเองวันละ 3 ครั้ง 3 สัปดาห์หลัง สวนวันละ 1 ครั้ง จนสามารถปัสสาวะได้ด้วยตัวเองและไม่ต้องสวนอีกเลย เมื่อไม่ต้องมีสายสวน ก็เริ่มออกไปฝึกเดินบนหาดทราย ในทุกๆเช้า

ก.ค. 59 วันนี้ของน้องพีท หนูน้อยที่มีความมุ่งมั่น ทีมบุคลากรที่มีความตั้งใจ แรงใจจากชุมชน ครอบครัวที่เข้มแข็งอยู่เคียงข้างมาตลอด

“ ในที่สุด...ฝันผมก็เป็นจริงครับ ผมดีใจมากครับที่กลับมาเดินได้อีกครั้ง แม้ยังไม่เต็ม 100% แต่ผมมั่นใจว่า ผมจะทำได้”

น้องพีทไม่ได้หยุดอยู่แค่ตัวเอง ยังไปให้กำลังใจกับเพื่อนร่วมชะตาเดียวกัน เพื่อเป็นกำลังใจให้แกกันและกัน

สรุปผลที่เกิดขึ้น

- การที่ทางทีมเยี่ยมบ้านได้ลงไปดูแลทำให้ผู้ป่วยมีความหวัง มีกำลังใจ มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการที่จะดูแลตัวเองเพื่อให้มีอาการที่ดีขึ้น จากสภาพที่นอนติดเตียง เวลาผ่านไปประมาณ 9 เดือน สามารถลุกเดินได้ เกือบจะปกติ และยังไปให้กำลังใจให้กับผู้ป่วยคนอื่นที่ตกในสภาพเดียวกัน
- ครอบครัวได้คลายความกังวลเหมือนมีที่พึ่ง ในการที่มีทีมสหวิชาชีพลงไปดูแลถึงบ้านเป็นการสร้างกำลังใจที่ดีแก่ผู้ป่วยและครอบครัว ไม่ให้รู้สึกถูกทอดทิ้ง
- ครอบครัวเกิดการเรียนรู้ ร่วมกันวางแผนดูแลผู้ป่วย และแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบกันใหม่ ในครอบครัว
- ครอบครัว สามารถให้การดูแลผู้ป่วยที่บ้านได้ โดยมีบุคลากรสาธารณสุขเป็นที่ปรึกษา

บทเรียนที่ได้รับ

การดูแลผู้ป่วยที่บ้านเป็นการดูแลเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องโดยเน้นการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยและครอบครัวรวมทั้งชุมชนก่อให้เกิดผลดีเป็นอย่างมากทั้งในความรู้เกี่ยวกับโรค การปฏิบัติตัวในการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น และต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม ไม่สามารถทำงานด้วยตัวคนเดียวได้ จะต้องเชื่อว่าคนทุกคนมีศักยภาพ จะต้องเป็นผู้ฟังที่ดี มีทักษะในการติดต่อประสานงานที่ดี มีทักษะในการ เป็นผู้ให้คำปรึกษา มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยติดเตียง ละเอียดยถี่ถ้วน เข้าใจในความแตกต่างของบุคคล มีจริยธรรม คุณธรรมในการปฏิบัติงานและที่สำคัญมีความรักและหวังดีต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ

“อุปสรรคที่ยิ่งใหญ่ก็พ่ายแพ้..พลังทีมและหัวใจ..ที่รวมกันเป็นหนึ่งเดียว”